

วิเคราะห์พันธุวิศวกรรมโคลนนิ่งกับความเป็นมนุษย์  
ตามมุมมองพระพุทธศาสนา  
Analysis of Cloning of Genetic Engineering  
and Human Beings from the Perspective of Buddhism

พระวิมาน คมภิรปญโญ

Phra Vimarn Khambhirapanno

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Ubonrajathani Campus

สราวุฒย์ วิจิตรปัญญา

Srawut Vicitrapanya

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พ้อขุนผาเมือง

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Porkhunphameang College

E-mail: payfa2560@hotmail.com

### บทคัดย่อ

การโคลนนิ่งเป็นกระบวนการสืบพันธุ์อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาศัยการเลียนแบบชีวพันธุกรรมตามธรรมชาติ เพื่อสร้างตัวอ่อนที่มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนมนุษย์ต้นแบบ ทำให้ได้มนุษย์ที่มีลักษณะทางกายภาพเหมือนต้นแบบ โดยประกอบด้วยขั้น 5 เหมือนมนุษย์ทั่วไป ซึ่งเป็นเพียงกระบวนการเกิด แต่พระพุทธศาสนาให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินชีวิต เพราะเห็นว่ามนุษย์ไม่ว่าจะมาจากแหล่งใดก็สามารถพัฒนาทางด้านกายกรรม วชิกรรม และมโนกรรมได้ แม้ว่าการโคลนนิ่งจะสามารถกำหนดพันธุกรรมได้ แต่ก็ไม่สามารถกำหนดพฤติกรรมล่วงหน้าได้ ซึ่งพระพุทธศาสนาเห็นว่าความเป็นมนุษย์วัดกันที่การมีจิตใจสูง มีคุณธรรม และมีพื้นฐานทางจริยธรรมด้วยศีล 5

**คำสำคัญ:** พันธุวิศวกรรม, โคลนนิ่ง, มนุษย์

### Abstract

Cloning is another reproductive process, which relies mimics natural biological gene to create a human-like embryo, make a human with a physical appearance like a prototype. Cloning being has consisted with five groups of personality like a human being. This is just a birth process. The Buddhism

emphasizes on the process of life. Because there is no matter where you come from, you can develop your Kaya-kamma, Vaci-kamma, Mano-kamma abilities. Although cloning can be genetically determined, it cannot be genetically determined in advance. Buddhism teaches that measure of human is highest state of mind, morality, and has a moral foundation with the five precepts.

**Keywords:** Genetic Engineering, Cloning, Human Beings

## 1. บทนำ

วิทยาการโคลนนิ่งสามารถสร้างชีวิตใหม่ที่มีลักษณะเหมือนกับสิ่งมีชีวิตต้นแบบ จนกลายเป็นข่าวครึกโครมมาอย่างต่อเนื่องในหลายปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ในเวทีสาธารณะอย่างน่าสนใจ ซึ่งมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยกับการโคลนนิ่งและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ทั้งยังเกิดความหวาดหวั่นว่าจะมีการนำวิทยาการโคลนนิ่งมาใช้กับมนุษย์ อีกทั้งยังมีคนกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าจะได้มีการลักลอบโคลนนิ่งมนุษย์สำเร็จแล้ว แต่ยังไม่กล้าทำอย่างเปิดเผย ซึ่งถ้าเป็นอย่างนั้นจริงก็จะทำให้มีมนุษย์สังเคราะห์ และอาจทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี แต่ก็มีหลายประเทศมีท่าทีที่สนับสนุน เพราะเห็นว่าเป็นความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และสามารถนำมาใช้ในเชิงการแพทย์ได้ ในขณะที่หลายประเทศมีกฎหมายห้ามวิจัยเกี่ยวกับการโคลนนิ่ง เพราะมีปัญหาด้านความปลอดภัยและด้านชีวจริยธรรม (Bio-ethic) ซึ่งเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ ทั้งยังมีกลุ่มจารีตนิยมและความเคร่งครัดในศาสนาออกมาต่อต้าน ผู้นำบางศาสนาถึงขั้นออกมาประณาม เพราะเห็นว่าเป็นการสั่นคลอนหลักความเชื่อทางศาสนา ซึ่งเป็นประเด็นที่ท้าทายหลักการทางศาสนา โดยในบทความนี้จะได้วิเคราะห์ในมุมมองของพระพุทธศาสนา

## 2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการโคลนนิ่ง

โคลนนิ่ง (Cloning) หมายถึง การคัดลอก หรือทำซ้ำ (copy) สำหรับทางการแพทย์ หมายถึงการสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ ซึ่งมีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนของเดิมทุกประการ การโคลนนิ่งเกิดอยู่เสมอในธรรมชาติ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนได้แก่ การเกิดฝาแฝดเพศเดียวกันและหน้าตาเหมือนกัน นั่นเอง กระบวนการโคลนนิ่งที่มนุษย์ทำขึ้น ได้นำมาใช้เป็นเวลานานแล้วโดยเราไม่รู้ตัว ได้แก่การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช และตัวอ่อนสัตว์ โดยการแยกเซลล์ ซึ่งทำกันทั่วไปในวงการเกษตร (Anny, 8/02/2561) ซึ่งเป็นเทคนิคหรือวิธีการสร้างสิ่งมีชีวิตที่มีลักษณะทางพันธุกรรมเหมือนกันหมด เป็นการคัดลอกหรือสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ ซึ่งจะได้ลักษณะเหมือนต้นแบบทุกประการ เช่น โคลนนิ่งดีเอ็นเอก็จะได้ดีเอ็นเอที่มีลักษณะเหมือนกันหมด การโคลนนิ่งโครโมโซมก็จะได้โครโมโซมทั้งชิ้นที่เหมือนกันหมด

และในระดับที่ซับซ้อนขึ้นไปอีกคือการโคลนนิ่งเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ จนถึงระดับโคลนนิ่งทั้งตัว คือ โคลนนิ่งพืช สัตว์ รวมทั้งมนุษย์ด้วย

ในปัจจุบันวัตถุประสงค์ของการโคลนนิ่งนั้นมีอยู่ 2 ประการ (นำชัย ชีววรรณ, 2551: 34) คือ 1) โคลนนิ่งเพื่อสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ (Reproductive Cloning) หรือ**โคลนนิ่งเพื่อการสืบพันธุ์** เป็นการสืบพันธุ์โดยไม่ต้องอาศัยเชื้อตัวผู้หรือสเปิร์มเท่านั้น เพียงเอาเซลล์ร่างกายจากต้นแบบและไข่จากสตรีมาผสมกันแล้วนำไปฝังตัวในมดลูกสตรีก็สามารถทำให้เกิดชีวิตใหม่ได้ 2) การโคลนนิ่งเซลล์ตัวต้นกำเนิด (Stem Cell) เพื่อใช้ในการบำบัดทางการแพทย์ (Therapeutic Cloning) เช่น ปลุกหรือซ่อมแซมอวัยวะที่บกพร่องส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย โดยการผลิตเซลล์ต้นกำเนิดซึ่งมีรหัสพันธุกรรมตรงกับกับของผู้ป่วยแล้วนำไปปลุกในอวัยวะที่เสียหาย **เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า โคลนนิ่งเพื่อการรักษา** (Therapeutic Cloning) วิธีทำขั้นต้นเหมือนกัน ต่างกันตรงที่ไม่ปล่อยให้สิ่งมีชีวิตเจริญเติบโตจนเป็นทารก เพียงปล่อยให้ตัวอ่อนเจริญเติบโตได้ประมาณ 7-14 วัน ระยะนี้ตัวอ่อนจะมี**เซลล์ต้นตอ** จำนวนหนึ่ง ภาษาอังกฤษเรียกว่า stem cell การโคลนนิ่งเพื่อรักษานี้จะเป็นการนำเอานิวเคลียสจากเซลล์ร่างกายของผู้ป่วยมาทำโคลนนิ่ง ก็จะได้เซลล์ต้นตอจากตัวอ่อนที่มีลักษณะทางพันธุกรรมของผู้ป่วย (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 49: 45) จากนั้นก็นำไปปลุกถ่ายอวัยวะหรือซ่อมแซมส่วนที่บกพร่อง

### 3. การโคลนนิ่งกับมุมมองทางศาสนา

ในมุมมองทางศาสนาต่อการโคลนนิ่งนั้น ปรากฏว่าศาสนาส่วนใหญ่ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะเหตุผลทางจริยธรรม โดยเฉพาะศาสนาหลักของโลกอย่างศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม จึงขอยกเอาความเห็นของทั้งสองศาสนามาประกอบ ซึ่งชาวคริสต์ที่มีความเคร่งครัด รวมทั้งจอร์จ ดับเบิลยู บุช ของสหรัฐ ในสมัยที่เป็นประธานาธิบดี กล่าวว่าตัวอ่อนมนุษย์ก็ต้องถือเป็นชีวิตแล้ว และการทดลองเพาะสเต็มเซลล์ที่ต้องทำลายตัวอ่อนไป ย่อมเท่ากับการสังหารผลาญชีวิต ก่อนจะได้ชีวิตใหม่มาก็ได้ทำลายชีวิตอื่นมากมาย ทั้งจากความคิดพลาดในการโคลนนิ่งหรือในระหว่างการวิจัย

สันตะปาปาจอห์นปอลที่สอง ได้ออกแถลงการณ์ประณามการโคลนนิ่งมนุษย์ และได้ทรงเป็นผู้นำทางศาสนาโลกคนแรกที่โจมตีการโคลนนิ่งมนุษย์ตั้งแต่ต้น นอกจากนั้นแล้วประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็ได้ปราศรัยแสดงความไม่เห็นด้วยในการโคลนนิ่งมนุษย์อีกเช่นกันแม้กระทั่ง มาตราที่ 11 แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยการทดลองว่าด้วยรหัสพันธุกรรมของมนุษย์ขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ได้ประกาศห้ามการโคลนมนุษย์ด้วยเช่นกัน แต่ประเทศมหาอำนาจหลายประเทศรวมทั้งสหรัฐอเมริกา ก็ไม่ได้มีการออกกฎหมายห้ามการโคลนนิ่งมนุษย์อย่างเด็ดขาดเหมือนประเทศในทวีปยุโรปอีกหลายประเทศ ผู้นำศาสนาอีกหลายศาสนาได้แสดงความไม่เห็นด้วยในเรื่องโคลนนิ่งนี้อย่างเปิดเผย ด้วยเหตุผล

สำคัญคือมนุษย์ได้ล่วงละเมิดเข้าไปในดินแดนของพระเจ้าแล้ว นอกจากนี้สำนักวาติกันได้ออกประกาศประณามการโคลนนิ่งอีกกว่าเป็นการกระทำที่ไร้ความรับผิดชอบในชีวิตมนุษย์ (เมตตานโนโท ภิฤฯ, 2546: 2) ส่วนผู้ที่มีความคิดแบบอนุรักษนิยมมักประณามการโคลนนิ่งมนุษย์ว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากการเกิดขึ้นของชีวิตที่ผิดธรรมชาติ ไม่มีการปฏิสนธิของตัวสุจิและไข่ที่สุกแล้ว ชีวิตของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมนี้เป็นชีวิตที่ล้วนได้ผ่านกระบวนการปฏิสนธิทั้งสิ้น การเกิดของ ดอลลีและสัตว์ที่ถูกโคลนนิ่งเหล่านี้จึงเท่ากับเป็นการฝ่าฝืนธรรมชาติอย่างมาก แต่หากมองอีกแง่หนึ่ง ความสำเร็จของการโคลนนิ่ง ทำให้เปลี่ยนแปลงความเชื่อของมนุษย์ในศาสนาเทวนิยมไปอย่างมาก เพราะเท่ากับเป็นการปฏิเสธบทบาทของพระเจ้าในการบัญชาการเกิดของพระวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ให้เข้าสู่ครรภ์มารดา

#### 4. พันธุวิศวกรรมโคลนนิ่งกับความเป็นมนุษย์ตามมุมมองพระพุทธศาสนา

ในมุมมองของพระพุทธศาสนามีความชัดเจนว่าสรรพสิ่งย่อมเป็นไปตามหลักความเป็นธรรมดาหรือธรรมชาติ ซึ่งจัดเป็นสภาพธรรม หมายถึง หลักแห่งความเป็นเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1123) เพราะสรรพสิ่งมีความเป็นไปตามธรรมชาตินี้เอง พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาที่เป็นธรรมชาตินิยม ทั้งสภาพธรรมชาตีก็นับเป็นสภาพธรรมซึ่งไม่มีใครสร้าง ไม่มีใครปรุงแต่งขึ้นและสรรพสิ่งย่อมตกอยู่ในอำนาจของธรรมชาติ มุมมองของศาสนาพุทธเห็นว่าลักษณะที่คล้ายกันมีอีกองค์ประกอบหนึ่งคือกรรม (ไชย ณ พล, 287) เพราะกรรมเป็นตัวกำหนดว่าบุคคลที่จะเป็นต้นแบบของพันธุกรรมเป็นใคร โดยเฉพาะคนที่ เป็นพ่อแม่ลูกก็จะเป็นผู้เคยทำกรรมร่วมกันมาก่อน กรรมจึงเป็นส่วนที่กำหนดลักษณะทางพันธุกรรมที่สำคัญ เช่น ความเชื่อที่ว่าคนที่เกิดมาสวยหรือหล่อเพราะว่าในอดีตชาติเป็นคนหมั่นรักษาศีลอยู่เป็นประจำ ส่งผลให้ชาตินี้เกิดมาสวยและหล่อ มีผิวพรรณผ่องใส เป็นต้น โดยธรรมชาติของการโคลนนิ่งตามมุมมองของพระพุทธศาสนาจึงแยกมุมมองออกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

##### 1. การกำเนิดตามทัศนะพระพุทธศาสนากับมนุษย์โคลนนิ่ง

พระพุทธศาสนาเห็นว่าการกำเนิดตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์และสรรพสัตว์ทั้งหลายมี 4 ลักษณะ คือ

- 1) ขลาพุชะ การเกิดในครรภ์ เช่น มนุษย์ แกะ วัว ม้า เป็นต้น
- 2) อณฑชะ การเกิดในไข่ เช่น สัตว์ปีกทั่วไปและปลา
- 3) สังเสทชะ การเกิดในถ้ำโคล คือ เกิดในที่ชื้นแฉะ หมักหมมเน่าเปื่อย เช่น หนอน แบคทีเรีย อะมีบา เป็นต้น
- 4) โอปปาติกะ การเกิดผุดขึ้นหรือผุดเกิด เช่น เทวดา เป็นต้น

การเกิดของสัตว์ทุกชนิดมีที่มาจาก 4 ลักษณะนี้ดังกล่าว ในส่วนของมนุษย์ตามปกติจะเกิดในครรภ์ แรกเริ่มของปฏิสนธิชีวิตมาจากสภาพเล็กที่สุด จนมองไม่เห็นด้วยตา

เปล่า นักชีววิทยากล่าวว่าไข่ที่ผสมแล้วจะเป็นเมือก ซึ่งพระพุทธรเจ้าตรัสว่าเป็นกลละ คือน้ำใส ๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโตของคนและสัตว์ในครรภ์มารดา เป็นการเกิดที่เป็นไปตามธรรมชาติ เมือกกลละที่เป็นน้ำใสแปรสภาพขึ้นขึ้นเรียกว่าอัมพุทะ (น้ำขุนขึ้น) จากนั้นก็แปรสภาพไปเป็นชั้นเนื้อที่มีลักษณะสีแดงบางเรียกว่าเบลี จากนั้นก็แปรสภาพค่อย ๆ แข็งตัวขึ้นเรียกว่าขณะ (ก้อนแข็ง) จากนั้นก็แตกเป็น 5 ปุ่ม เรียกว่าปัญจสาขา (บรรจบ บรรณรุจิ, 2537: 60-61) คือ ปุ่มที่เป็นศีรษะ ปุ่มที่เป็นแขน 2 ข้าง และปุ่มที่เป็นขา 2 ข้าง โดยปุ่มทั้ง 5 นี้เองที่เป็นต้นเค้าของรูปร่างมนุษย์ และได้วิวัฒนาการต่อมาจนกลายเป็นรูปร่างที่สมบูรณ์ แต่กระบวนการทั้งหมดเกิดขึ้นภายในครรภ์ แม้ว่าจะมีการนำไปผสมนอกครรภ์ แต่เมื่อผสมเสร็จแล้วก็จะนำไปฝังในผนังมดลูก การพัฒนาการของชีวิตก็จะเริ่มขึ้นที่ครรภ์อย่างต่อเนื่องจนถึงคลอด

หากวิเคราะห์วิธีการโคลนนิ่งก็จะเห็นว่าการนำสารสืบพันธุ์ที่มีลักษณะเป็นเมือกในร่างกายมนุษย์ออกมาผสมกันนอกร่างกาย สารเหล่านั้นเมื่อมีพัฒนาการแต่ละขั้นก็จะมีชื่อเรียกต่างกันไป แต่ลักษณะของสารสืบพันธุ์เหล่านั้นจะมีคุณสมบัติเป็นเมือกที่ขึ้นและ จึงเป็นไปได้ว่าการเกิดของมนุษย์โคลนนิ่งสามารถจัดเข้าในการเกิดแบบสังเสทชะ คือ เกิดในที่ขึ้นและ หมักหมม ดังนั้น ในระดับการคัดเลือกพันธุกรรมจนมาถึงระดับของการผสมระหว่างสารพันธุกรรมจึงมีลักษณะเป็นการเกิดแบบสังเสทชะ จากนั้นจึงนำเอ็มบริโอซึ่งเป็นตัวอ่อนที่เกิดจากการผสมสารพันธุกรรมนั้นเข้าไปฝังไว้ในผนังมดลูก ซึ่งก็เป็นการวิวัฒนาการต่อเนื่องจากความเป็นเมือกที่ขึ้นและมาเป็นก้อนเนื้อ วิวัฒนาการระดับเอ็มบริโออยู่ระหว่าง 1-14 วัน หากเอ็มบริโอไม่ได้รับการนำไปฝังในผนังมดลูกภายใน 14 วันก็จะตายหรือผิดปกติ ระดับของเอ็มบริโอนี้เริ่มจะจับกันเป็นก้อนเนื้อเล็ก ๆ แต่ไม่มีลักษณะความเป็นมนุษย์ เพราะยังไม่มีปัญจสาขา เมื่อนำเข้าสู่ครรภ์แล้วจึงจะมีพัฒนาการเป็นปัญจสาขา และมีองค์ประกอบอื่นจนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มนุษย์โคลนนิ่งจึงเป็นการกำเนิด 2 ลักษณะ คือ เริ่มต้นเกิดแบบสังเสทชะและต่อเนื่องด้วยกำเนิดแบบชลาพุชะ หรือในอนาคตอาจพบกรรมวิธีสร้างในไข่ของมารดาก็ได้ ถ้าเป็นอย่างนั้นก็จะเป็นการเกิดแบบอณฺฑชะก็ได้

พระพุทธรเจ้าก็ไม่ทรงกล่าวว่า การกำเนิดแบบอื่นที่นอกเหนือจากชลาพุชะว่าไม่ใช่มนุษย์หรือผิดหลักพระพุทธศาสนา มนุษย์โคลนนิ่งจึงไม่ถือว่าผิดหลักพระพุทธศาสนา แต่ถ้าเกิดมาแล้วทำความชั่วนั้นแหละจึงจะผิดหลักพระพุทธศาสนา เพราะมนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐและมีจิตใจสูง มนุษย์โคลนนิ่งจึงสามารถมีได้โดยไม่ผิดหลักพระพุทธศาสนา หากมองในแง่การกำเนิดของสัตว์แล้วจะเห็นว่ามี 2 ลักษณะ คือ การกำเนิดในโลกโอปปาติกะกับการกำเนิดในโลกมนุษย์ โดยการกำเนิดในครรภ์ กำเนิดในไข่ กำเนิดในที่ขึ้นและ จัดเป็นการกำเนิดในโลกมนุษย์ การกำเนิดแบบโอปปาติกะจัดเป็นการกำเนิดที่ไม่อิงอาศัยพ่อแม่หรือการผสมพันธุ์ที่เกิดจากเชื้อของบิดามารดา แต่จะเกิดเพราะอาศัยพันธุกรรม (กมมพนฺธุ) ที่ได้สั่งสมตามาวาสนาบารมี เช่น กำเนิดในนรก สวรรค์ พรหมโลก เปต อสุรกาย เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการกำเนิดทั้ง 4 ลักษณะ เป็นไปตามกรรมที่สั่งสมไว้ เช่น การจะเกิดเป็นมนุษย์ก็ต้องอาศัยการสั่งสมเบญจศีลและเบญจธรรม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ทำให้เกิดเป็นมนุษย์ แต่จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้นั้นจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ คือ 1) มีเชื่อมารดา 2) มีเชื่อบิดา และ 3) มีอุปปาติกะหรือวิญญาณมาปฏิสนธิในครรภ์ (วิเชียร ขาบุตรบุญทริก, 2535: 81) เมื่อทั้ง 3 อย่างนี้ ประกอบเข้าพร้อมกัน ถือว่าเป็นจุดกำเนิดของมนุษย์ ซึ่งโดยธรรมชาติจะปรากฏในครรภ์มารดา และปรากฏตั้งแต่ขณะที่มารดาบิดามีเพศสัมพันธ์กัน และเชื้อของทั้งสองฝ่ายเข้าผสมกัน แต่ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ความเป็นมนุษย์จะไม่เกิดขึ้น นี่คือความเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ ซึ่งไม่ใช่เป็นพุทธบัญญัติ หากแต่เป็นธรรมชาติที่ทรงค้นพบ กล่าวสั้น ๆ ก็คือ เชื้อฝ่ายมารดา เชื้อฝ่ายบิดา และปฏิสนธิวิญญาณ เป็นปัจจัยให้เกิดความเป็นมนุษย์ขึ้น เป็นความจริงที่ปรากฏในยุคหนึ่ง และปรากฏมาถึงปัจจุบัน คือ ยุคที่มนุษย์โคลนนิ่งจะอุบัติขึ้น “ในอภิธรรมกล่าวว่าขณะแรกของการปฏิสนธิ นามรูปต้องเกิดมาพร้อมกัน จิตที่เกิดขึ้นแรกเรียกว่าปฏิสนธิจิต ไม่มีจิตดวงใดเกิดขึ้นโดยไม่อาศัยเหตุปัจจัย การปฏิสนธิเป็นขณะแรกของชาติหนึ่ง ๆ ต้องมีเหตุในอดีตเป็นปัจจัย” (ดวงเดือน บาร์มีธรรม, 2534: 129) ไข่และอสุจิจัดเป็นส่วนของรูป ซึ่งเป็นกรรมพันธุ์ที่ถ่ายทอดมาจากบิดามารดา “ส่วนปฏิสนธิวิญญาณเป็นจิตดวงแรกในชาติใหม่และจัดเป็นส่วนนามธรรมที่สืบทอดมาจากชาติก่อน โดยนำเอาบุญบาปหรือกิเลสติดตามาด้วย” (สัญญา สะสอง, 2552: 4) บุญและบาปนี้เองเรียกว่าเชื้อของการเกิด พระพุทธศาสนาปฏิเสธว่าไม่มีพระเจ้าเป็นผู้จัดวางระเบียบแบบแผนในชีวิตและจักรวาล เพราะระเบียบแบบแผนเป็นเพียงนิยามหรือกฎธรรมชาติ 5 ประการ ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดลักษณะของมนุษย์ ดังนี้

1. อุตุนิยาม คือ กฎของฤดูกาล กฎธรรมชาติที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น น้ำขึ้น น้ำลง พายุร้อน พายุหนาว กฎแรงโน้มถ่วงของโลก ปัจจุบันก็คือกฎทางฟิสิกส์ที่กำกับความเป็นไปของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย โดยฤดูกาลจะเป็นปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดสิ่งแวดล้อมของการกำเนิด เช่น การเกิดจะต้องอยู่ในที่ที่มีอุณหภูมิเหมาะสม การทำโคลนนิ่งก็ต้องการทำในที่ที่มีอุณหภูมิเหมาะสม โดยเลียนแบบอุณหภูมิในครรภ์มารดา

2. พืชินิยาม คือ กฎของเมล็ดพันธุ์หรือกฎทางชีววิทยาที่กำหนดให้สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์สืบต่อลักษณะทางพันธุกรรมไปสู่ลูกหลาน ปัจจุบันเรียกว่า “พันธุกรรม” โดยการโคลนนิ่งก็เป็นการนำเอาพันธุกรรมจากมนุษย์ต้นแบบ แล้วมาเป็นเชื้อพันธุ์เพื่อสร้างตัวอ่อนขึ้นมาตามกระบวนการโคลนนิ่ง แล้วนำไปฝังไว้ในผนังมดลูกเพื่อให้วิวัฒนาการเจริญเติบโตต่อไป

3. จิตินิยาม คือ กฎเกี่ยวกับการทำงานของจิต เช่น จิตเกิดดับเป็นกระแส จิตมีเครื่องประกอบคือเจตสิกซึ่งเกิดดับพร้อมกับจิต กฎเกี่ยวกับการทำงานของจิต เรียกว่ากฎทางจิตวิทยา โดยการโคลนนิ่งมนุษย์ก็มีกระบวนการจิตินิยามอยู่ในตัว แต่ในทาง

วิทยาศาสตร์ยังไม่มีเครื่องมือพิสูจน์ ทางด้านจิตนิยามในการโคลนนิ่งอันเป็นที่ยอมรับทั่วกัน อันที่จริงแล้วกระบวนการทางจิตนิยามเกิดขึ้นตั้งแต่เป็นเอ็มบริโอแล้ว เห็นได้จากการที่ตัวอ่อนมีปฏิกิริยาเมื่อมีวัตถุไปกระทบ แสดงว่ามีปฏิสนธิจิตแล้วเพราะมีความรู้สึกเป็นวิจิตร

4. กรรมนิยาม คือ กฎแห่งเหตุและผลที่กำกับความเป็นไปของชีวิตมนุษย์ เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มนุษย์จะเจริญหรือเสื่อมเพราะการกระทำ เรียกพฤติกรรมศาสตร์ การโคลนนิ่งเป็นการจัดปัจจัยของเหตุเพื่อกำหนดผล โดยใช้พันธุกรรมมาผ่านกระบวนการโคลนนิ่ง และมีผลออกมาเป็นเหมือนต้นแบบ เมื่อมีเหตุอย่างไรมีผลออกมาอย่างนั้น โดยจำแนกลักษณะของพฤติกรรมออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของเจตนาและกระบวนการโคลนนิ่ง ว่ามีเจตนาในการกระทำเพื่ออะไร และเมื่อกระบวนการโคลนนิ่งสำเร็จแล้ว มนุษย์โคลนนิ่งก็จะมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะของจิตและกระบวนการฝึกอบรม

5. ธรรมนิยาม คือ กฎธรรมชาติที่กำหนดความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่อิงอาศัยกันและกัน เกิดขึ้นตามเหตุปัจจัย คือ หลักปัจจุสมุปบาท โดยธรรมนิยามในฐานะที่เป็นกระบวนการทางธรรมชาติ สรรพสิ่งมีความเป็นอยู่และเป็นไปตามกระบวนการทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นธรรมสภาวะ การกำเนิดทั้ง 4 ลักษณะก็เป็นธรรมสภาวะ การโคลนนิ่งก็เป็นการศึกษาและเข้าใจกระบวนการทางธรรมชาติเกี่ยวกับการกำเนิด แล้วนำมาจัดกระบวนการเลียนแบบการเกิดตามธรรมชาติ เพื่อกำหนดลักษณะเด่นให้เป็นไปตามต้องการ การโคลนนิ่งจึงเป็นการนำเอาองค์ความรู้ทางธรรมชาติมาจัดกระบวนการด้วยเครื่องมือและปัจจัยเอื้อเพื่อให้เป็นตัวกระตุ้น ส่วนความเป็นไปของเอ็มบริโอก็จะค่อย ๆ พัฒนาการตามธรรมชาติ

นิยามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ “พีชนิยามและอุตุนิยามเป็นกฎทางรูปธรรม จิตนิยามและกรรมนิยามเป็นนามธรรม” (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2552: 13) ส่วนธรรมนิยามเป็นกฎที่กำกับทั้งนามธรรมและรูปธรรม อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เห็นว่า “พระพุทธศาสนาได้ให้ภาพที่สมบูรณ์ของสรรพสิ่ง เพราะสามารถรวมเรื่องธรรมชาติฝ่ายวัตถุ เข้ากับเรื่องจิตวิญญาณได้อย่างกลมกลืนเป็นเอกภาพ” (พระราชวรมนูณี (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), 2540: 29) การกำเนิดมนุษย์จึงมีพีชนิยามซึ่งเป็นสารตั้งต้นที่เป็นตัวกำหนดลักษณะทางพันธุกรรม มีจิตนิยามเข้าไปปฏิสนธิวิญญาณ มีอุตุนิยามคืออุณหภูมิตามสมควร และกรรมนิยามเป็นที่มา ซึ่งเป็นไปตามกฎของกรรมนิยามหรือกฎของธรรมชาตินั่นเอง จึงสรุปได้ว่าการเกิดมนุษย์โคลนนิ่งนั้นล้วนอาศัยธรรมชาติ โดยเริ่มต้นที่สารหรือเซลล์ต้นแบบซึ่งมีอยู่ในกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ แล้วนำมาผสมด้วยวิธีการโคลนนิ่ง แต่การที่เซลล์ต้นแบบสามารถวิวัฒนาการได้อย่างต่อเนื่อง ก็เพราะกระบวนการทางธรรมชาติที่อาศัยพันธุกรรม อุณหภูมิ และเวลาที่เหมาะสม จากนั้นก็นำเข้าสู่ครรภ์ของมารดาหรือแม่อุ้มบุญ ซึ่งกระบวนการนั้นมีอยู่ตามธรรมชาติ มนุษย์ได้เข้าไปเลียนแบบธรรมชาติแล้วมาจัดกระบวนการให้สอดคล้องกับธรรมชาติ เพื่อให้เป็นไปตามต้องการเท่านั้นเอง มนุษย์ไม่สามารถเข้าไป

จัดการธรรมชาติดีได้ทุกกระบวนการ เพียงแต่จัดกระบวนการและปัจจัยเอื้อต่อวิวัฒนาการทางธรรมชาติเท่านั้น

## 2. องค์ประกอบของมนุษย์โคลนนิ่งตามมุมมองพระพุทธศาสนา

ชีวิตในมุมมองของนักวิทยาศาสตร์อาจหมายถึงสสารและพลังงานรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบพื้นฐาน 2 โครงสร้าง คือ “โครงสร้างระดับเซลล์ แต่ละเซลล์ประกอบด้วย โสโทพลาสซึมและนิวเคลียส กับโครงสร้างทางเคมี แต่พุทธศาสนามองว่าโครงสร้างของชีวิตคือสังขาร หมายถึงสิ่งที่มีปัจจัยปรุงแต่งขึ้น” (พระมหาอำนาจ โปราณภาณี, 2546: 30-31) เป็นการปรุงแต่งเซลล์ตั้งต้นที่ได้รับเข้ามาใหม่จากกระบวนการโคลนนิ่ง “ให้ย้อนกลับไปอยู่ในสภาพเหมือนกับตอนที่เริ่มต้นชีวิตใหม่ กลายเป็นตัวอ่อนอีกครั้ง” (ยงยุทธ ยุทธวงศ์และศุภชัย หล่อโล่ห์การ, 2547: 35) ดังนั้น กระบวนการเกิดของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการเกิดแบบธรรมชาติหรือเกิดจากการโคลนนิ่ง ซึ่งมนุษย์แต่ละคนประกอบด้วย องค์ 5 หรือขันธ 5 ได้แก่

1) รูป คือ ส่วนของร่างกาย ได้แก่ ดิน น้ำ ไฟ และลม เรียกมหาภูตรูป 4 โดยรูปนั้นมีสภาพเป็นความแข็ง ความเหลว ความแผดเผาและความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ (บุญ นิลเกษ, 2552: 13) พระพุทธศาสนามองร่างกายของมนุษย์ว่าเป็นสังขาร เพราะถูกปรุงแต่งขึ้นด้วยธาตุ 4 ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เป็นการทำปฏิริยาเคมีทางชีววิทยา

2) เวทนา คือ ความรู้สึกสุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์

3) สัญญา คือ ความจำได้หมายรู้

4) สังขาร คือ อารมณ์ปรุงแต่งจิตหรือความคิด

5) วิญญาณ คือ ความรับรู้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าจิต และเรียกต่อไปว่า ปฏิสนธิวิญญาณ หรือปฏิสนธิจิต

เมื่อขันธทั้ง 5 รวมศูนย์กันก็จะทำให้เป็นมนุษย์หรือสัตว์ “มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดพิเศษที่ได้รับการปรุงแต่งขึ้นมาเป็นนามและรูปหรือกายกับจิต” (สิทธิ บุตรอินทร์, 2532: 113) รูปเป็นส่วนของร่างกาย ส่วนเวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณจัดเป็นนาม “เปรียบเหมือนของเหลว 4 ชนิดที่แตกต่างกัน แต่รวมในภาชนะเดียวกัน เรียกรวมนั้นว่า จิตใจ” (ศุภวรรณ พิพัฒน์พรณวงศ์กรีน, 2549: 61) โดยองค์ประกอบทั้ง 5 นี้ เป็นอิสระจากมารดาบิดาอย่างเด็ดขาดไม่ใช่แยกส่วนมาจากมารดาบิดา แม้จะมีมารดาเป็นแดนเกิดแต่ก็ไม่ได้แยกส่วนวิญญาณออกมาจากมารดา แม้จะมีบิดาเป็นผู้ให้กำเนิดก็มิได้แยกส่วนวิญญาณมาจากบิดา มนุษย์โคลนนิ่งจึงเป็นคนละคนกับมนุษย์ต้นแบบ อย่างไรก็ตามเมื่อว่าตามหลักพระพุทธศาสนาแล้ว คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะมีจิตดวงเดียวกันไม่ได้เลย และจิตแต่ละดวงก็แยกส่วนไม่ได้ เมื่อมีจิตคนละดวง พฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละคนก็ย่อมแตกต่างกันออกไป “ขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยและประสบการณ์ของแต่ละคน ที่ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ไตรวัฏฏ์” (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2551: 120) หมายถึง วงจรของปัจจุสมุพบาท

ซึ่งหมุนเวียนสับทอดกันไป มีอวิชาเป็นตัวเหนี่ยวนำ ทำให้มีการเวียนว่ายตายเกิดหรือเป็น วงจรแห่งทุกข์ ประกอบด้วย

1) กิเลสวัฏฏ์ ประกอบด้วย อวิชา ตัณหา อุปาทาน

2) กรรมวัฏฏ์ ประกอบด้วย สังขาร ภพ

3) วิปากวัฏฏ์ ประกอบด้วย วิญญาณ นามรูป สฬายตนะ ผัสสะ เวทนา ซาติ ชรามรณะ (โสกะ ปริเทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาส เป็นเรื่องของความทุกข์)

กิเลสเป็นเหตุให้ทำกรรม เมื่อทำกรรมก็ได้รับวิบากคือผลของกรรมนั้น เป็นปัจจัยให้เกิดกิเลสแล้วทำกรรมหมุนเวียนต่อไปอีก เกิดภพเกิดชาติ พระพุทธเจ้าตรัสว่า “โลกหน้ามีอยู่ เหล่าสัตว์ผู้ผดุงเกิดขึ้นมีอยู่ ผลวิบากกรรมที่สัตว์ทำชั่วมีอยู่” (ที.ม., 10/309/243) กรรมจึงเป็นตัวกำหนดการเกิดของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่ากรรมลิขิต (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549: 15) ดังนั้น มนุษย์โคลนนิ่งแม้จะมาจากวิธีการที่แตกต่างจากมนุษย์ปกติ แต่ก็มีองค์ประกอบเหมือนกัน คือประกอบด้วยชั้น 5 มีปฏิสนธิวิญญาณและเป็นไปตามกิเลส กรรม และวิปาก มนุษย์โคลนนิ่งประกอบด้วยกายกับ จิตหรือรูปกับนาม จึงไม่มีความแตกต่างจากมนุษย์ปกติทั่วไป สิ่งที่แตกต่างกันจึงมีเพียงกิเลส กรรม และวิปาก หรือเมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์แล้วจะประกอบกุศลกรรมหรืออกุศลกรรม มนุษย์ โคลนนิ่งจึงไม่ใช่กายเดียวกับต้นแบบ และไม่ใช่จิตดวงเดียวกัน เพราะธรรมชาติของสรรพสิ่งมีการแตกดับอยู่เสมอ การโคลนนิ่งจึงอาศัยคุณสมบัติทางพันธุกรรมจากมนุษย์ต้นแบบ มีการ ถ่ายทอดพันธุกรรมทางร่างกาย แต่พันธุกรรมต้นแบบที่นำมาโคลนนิ่งนั้นได้ตายไปแล้ว มีเพียงเซลล์ใหม่ที่เกิดมาทดแทนเท่านั้น มนุษย์ต้นแบบกับมนุษย์โคลนนิ่งจึงเป็นคนละร่าง และคนละจิต มีวิวัฒนาการอย่างเป็นอิสระจากมนุษย์ต้นแบบ และไม่มีพันธะทางวิญญาณต่อกัน ส่วนกรรมและกิเลสของมนุษย์ต้นแบบก็ไม่สามารถถ่ายทอดไปสู่มนุษย์โคลนนิ่งได้ มนุษย์ ต้นแบบที่มีจิตใจชั่วร้าย ก็ไม่ได้ถ่ายทอดความชั่วร้ายทางจิตไปสู่มนุษย์โคลนนิ่งได้ ถ้าหาก มนุษย์โคลนนิ่งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้มีสัมมาทิฐิ จิตใจของมนุษย์ โคลนนิ่งก็จะดีกว่าจิตใจของมนุษย์ต้นแบบก็ได้

### 3. สภาพความเป็นมนุษย์โคลนนิ่ง

พระพุทธศาสนามีทัศนะเกี่ยวกับการกำเนิดที่ปรากฏในอินทกสูตร พระพุทธเจ้า ตรัสว่า “รูปนี้ปรากฏเป็นกลละก่อน จากกลละเป็นอัมพพะ จากอัมพพะเกิดเป็นเปสิ จากเปสิ เกิดเป็นขนะ จากขนะเกิดเป็น 5 ปุ่ม (ปัญจสาขา) ต่อจากนั้น มีผมนและเล็บ (เป็นต้น) เกิดขึ้น มารดาของสัตว์ในครรภ์บริโภคข่าน้ำโภชนาหารอย่างใด สัตว์ผู้อยู่ในครรภ์มารดา ก็ยังอรรถภาพให้เป็นไปด้วยอาหารอย่างนั้นในครรภ์นั้น” (ส.ส., 15/235/337) องค์ประกอบ การเริ่มมีชีวิตของมนุษย์จะมีความครบถ้วนก็ต่อเมื่อ “ชายและหญิงมีเพศสัมพันธ์กัน และมี วิญญาณเข้ามาเกิดในท้องของฝ่ายหญิง จึงจะเรียกว่าการมีปฏิสนธิวิญญาณ ถือเป็นสิ่งบ่งชี้ สำคัญของชีวิตที่เกิดใหม่” (พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) และคณะ, 2545: 153)

อธิบายเข้าใจง่าย ๆ ว่า บิดากับมารดามีเพศสัมพันธ์ มารดามีประจำเดือนมาปกติและมีปฏิสนธิวิญญาน จึงจะทำให้ตั้งครรภ์ เมื่ออยู่ในอุณภูมิที่เหมาะสมในครรภ์ และได้รับการดูแลครรภ์อย่างเหมาะสม ทำให้ตัวอ่อนมีพัฒนาการในครรภ์จนถึงกำหนดคลอด สำหรับกรณีการโคลนนิ่ง จะไม่มีการอยู่ร่วมกันของหญิงชาย ไม่ผ่านกระบวนการมีเพศสัมพันธ์กัน แต่จะใช้พันธุกรรมมาสร้างตัวอ่อนแล้วนำไปฝังตัวในผนังมดลูก ต่อมาจะมีพัฒนาการในครรภ์จนถึงกำหนดคลอด โดยที่แม่ผู้อุ้มท้องอาจไม่เคยเห็นเจ้าของ “รหัสพันธุกรรมต้นแบบ” มาก่อนเลยก็ได้ ถึงแม้ว่าการเกิดมนุษย์โคลนนิ่งจะมีส่วนที่แตกต่างจากการเกิดตามธรรมชาติ แต่มนุษย์โคลนนิ่งก็มีองค์ประกอบของชีวิตก็คือขั้นทั้ง 5 เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป

เมื่อพูดถึงการโคลนนิ่งในมุมมองของพุทธศาสนา จึงเห็นว่าชีวิตที่เกิดขึ้นจากวิทยาการนี้ จะได้มาเพียงร่างกายที่ไม่ใช่คนเดิม จิตใจก็ไม่ใช่ดวงเดิม เมื่อนำไปไว้ในครรภ์ด้วยสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ได้รับการเลี้ยงดูจากมารดาทางสายสะดือ จึงเจริญเติบโตและมีวิวัฒนาการ “เมื่อมีปฏิสนธิจิตแล้วจะได้วิวัฒน์และพัฒนาเป็นอุปาทาน อุปาทานเป็นปัจจัยให้เกิดภพ ภพก็วิวัฒนาการไปเป็นชาติ” (ยงยุทธ วิริยาธุธังกูร, 14) จะเห็นได้ว่าสรรพสิ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการ ชีวิตก็เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการอย่างหนึ่งในธรรมชาติ การโคลนนิ่งก็อาศัยองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิวัฒนาการชีวิตตามกระบวนการทางธรรมชาติ ผสมเข้ากับการพัฒนาทางเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ จึงทำให้ได้มนุษย์คนใหม่ที่มีลักษณะทางกายภาพเหมือนบุคคลต้นแบบ แต่พันธุกรรมต้นแบบก็ได้สลายไปแล้ว เหลือเพียงการถ่ายทอดคุณสมบัติทางพันธุกรรมต่อมา เพราะเซลล์ในร่างกายมีการตายอยู่เสมอ เมื่อเซลล์เก่าตายไปก็จะมีเซลล์ใหม่มาแทนที่ ส่วนเซลล์เก่าก็จะหลุดล่อนออกไป “เช่นเดียวกับผลกล้วยย่อยฆ่าต้นกล้วย ขุยไผ่ฆ่าต้นไผ่ ดอกอ้อฆ่าต้นอ้อ ม้าอัสตราฆ่าแม่ม้า” (อง.จตุกก., 21/68/113) เซลล์ต้นแบบของมนุษย์โคลนนิ่งจะตายไปและเกิดเซลล์ใหม่มาแทนที่ ลูกที่เกิดจากการโคลนนิ่งจึงไม่ใช่คนเดียวกับคนต้นแบบ การโคลนนิ่งก็ไม่สามารถสร้างความเป็นอมตะให้กับมนุษย์ได้ เพราะสรรพสิ่งตกอยู่ภายใต้หลักไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป

เมื่อคนเราเกิดขึ้นมาเท่ากับเซลล์ในร่างกายของเราได้แบ่งตัวออกจากจุดเริ่มต้นแล้ว เวลาชีวิตของแต่ละคนเริ่มต้นขึ้นทันทีที่เซลล์เริ่มแบ่งตัว การเพิ่มจำนวนในแต่ละครั้งจะสูญเสีย DNA ส่วนปลายของโครโมโซมแต่ละชิ้นทีละเล็กทีละน้อย จนในที่สุดเซลล์ก็หมดขีดความสามารถในการแบ่งตัวเพิ่มจำนวนได้ เซลล์กลุ่มนั้นก็จะหมดไป ถ้าเป็นเซลล์ของอวัยวะใดหยุดแบ่งตัวอวัยวะนั้นก็จะเสื่อมสภาพและหมดอายุการใช้งานต่อไป การที่เซลล์หมดความสามารถในการแบ่งตัวเพิ่มจำนวน ทำให้คนเรามีข้อจำกัดทางธรรมชาติในเรื่องอายุ โดยอายุขัยของมนุษย์โดยเฉลี่ยในปัจจุบันประมาณ 75 ปี เพราะเซลล์มนุษย์แบ่งตัวคงสภาพอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายได้เพียงเท่านั้น ความรวนของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายของมนุษย์อาจเกิดไม่พร้อมกัน ทำให้อวัยวะมีความเสื่อมไม่พร้อมกัน

อวัยวะส่วนใดหยุดทำงานก็ทำให้อวัยวะส่วนอื่นเสียไปด้วย ทำให้มนุษย์พยายามสร้างอวัยวะที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับธรรมชาติมากที่สุดขึ้นมาเป็นอะไหล่ โดยการใช้เซลล์ชนิดเดียวกับอวัยวะที่มนุษย์มีทุกประการ ปัจจุบันมนุษย์สามารถสร้างอวัยวะสำรองขึ้นมา ก่อนล่วงหน้าได้ นำไปเก็บไว้ในอุณหภูมิและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในนามธนาคารอวัยวะ ซึ่งเป็นความพยายามที่จะเอาชนะธรรมชาติ ด้วยการเรียนรู้จากธรรมชาติ แต่ไม่ว่าจะพยายามแค่ไหนก็ตามมนุษย์ก็ยังเป็นสิ่งชั่วคราว เพราะพระพุทธรูปศาสนาเห็นว่าชีวิตมีการแตกดับอยู่ตลอดเวลา แต่เป็นไปแบบค่อยเป็นค่อยไปด้วยอำนาจของสันตติหรือความสืบเนื่อง เซลล์ปฏิสนธิเพียงเซลล์เดียวได้แตกตัวออกไปเป็นหลายเซลล์ รวมกันอยู่เป็นกลุ่มกลายเป็นเนื้อเยื่อ หลายเนื้อเยื่อรวมกันกลายเป็นอวัยวะ หลายอวัยวะรวมกันกลายเป็นร่างกายสังขาร แล้วแตกเป็นปัญจสาขา จะเห็นได้ว่าวิวัฒนาการด้านปริมาณส่งผลให้เกิดพัฒนาการด้านคุณภาพ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะแห่งสังขารร่างกายของมนุษย์ จากภาวะหนึ่งไปสู่อีกภาวะหนึ่ง การเกิดของมนุษย์มาจากบุพกรรมหรือวิบากกรรม อันเป็นผลของกรรมของแต่ละคนและพันธกรรมที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เป็นกรรมที่เกี่ยวข้องกันทั้งจากอดีตส่งผลสู่ปัจจุบัน จากอดีตและปัจจุบันส่งผลสู่ออนาคต

ส่วนความเป็นมนุษย์ของมนุษย์โคลนนิ่งก็เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป คำว่า “มนุษย์” เป็นภาษาสันสกฤต ตรงกับภาษาบาลีว่า มนุส คำว่า มนุส แยกศัพท์เป็น มน+อุส โดย มน แปลว่าใจ อุส แปลว่า สูง มนุษย์จึงหมายถึงผู้มีใจสูง (พิน ดอกบัว, 2543: 32) หรือสัตว์ที่รู้จักใช้เหตุผล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542: 832) ความเป็นมนุษย์จึงไม่ใช่แค่ปัจจัยในทางกายภาพเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจสูงกว่าสัตว์ทั่วไป ธรรมชาติของชีวิตมีสภาพเป็นการหลอมรวมกันเข้าของรูปกับนาม เป็นส่วนที่เป็นร่างกายกับส่วนที่เป็นจิตวิญญาณ ส่วนของร่างกายประกอบด้วยมวลรวมของดิน น้ำ ไฟ ลม ซึ่งเป็นสารที่ไม่มีการสูญหาย ไม่ว่าโมเลกุลนั้นจะเป็นสารอินทรีย์หรือสารอนินทรีย์ การเปลี่ยนสถานะของสสารจากของเหลวเป็นของแข็งหรือเป็นก๊าซ มีการหมุนเวียนเปลี่ยนไป การประกอบกันเข้าเป็นรูปก็ยังไม่ครบองค์รวม จะต้องมีส่วนของจิตวิญญาณประกอบกันจึงจะเป็นธรรมชาติของชีวิตได้ เพราะธรรมชาติของชีวิตต้องมีกายและจิตประกอบกันและสามารถทำกิจกรรมร่วมกันได้ มีความรู้สึกและตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ ธรรมชาติของกายคือความเป็นรูปร่างและรับสัมผัส ส่วนธรรมชาติของจิตคือการรู้อารมณ์ที่มากระทบ หยั่งรู้หรือสังสมอารมณ์ ธรรมชาติที่สังสมบุญหรือบาป เป็นธรรมชาติของผู้รู้ สภาพชีวิตมนุษย์จึงเป็นกระบวนการดำรงอยู่ของกายและจิต ไม่ว่ามนุษย์ที่เกิดเองตามธรรมชาติหรือ มนุษย์ที่เกิดจากกระบวนการโคลนนิ่ง ก็มีองค์ประกอบจากส่วนที่เป็นกายและจิต แต่คุณสมบัติของกายขึ้นอยู่กับพันธกรรม การดูแลรักษา อยู่ในสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ มีการบริโภคปัจจัย 4 ที่เกื้อกูลต่อร่างกาย และการฝึกทักษะทางร่างกายหรือการออกกำลังกาย ส่วนจิตก็必将มีความแตกต่างกันตามจิตนิสัยที่ได้รับการสั่งสมมาจากอดีต และสภาพแวดล้อม

ก็มีอิทธิพลต่อจิตใจด้วย และประกอบกับการอบรมสั่งสอนในปัจจุบัน มนุษย์โคลนนิ่งก็ไม่ใช่มนุษย์ชนิดพิเศษจากมนุษย์ทั่วไป แม้ว่าจะกระบวนการเกิดที่แตกต่างจากคนทั่วไป และได้รับอิทธิพลของรหัสพันธุกรรมจากมนุษย์ต้นแบบก็ตาม แต่การนำไปฝังไว้ในผนังมดลูกก็เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดลักษณะของมนุษย์โคลนนิ่ง เช่น แม่อุ้มบุญเป็นโรคเบาหวาน ก็จะทำให้ทารกโรคเบาหวานไปสู่ทารกโคลนนิ่งที่อยู่ในครรภ์ด้วย แม้ว่าทารกโคลนนิ่งจะทำให้ได้มนุษย์ที่มีลักษณะทางกายภาพเหมือนมนุษย์ต้นแบบก็ตาม แต่สิ่งที่ทำให้มนุษย์โคลนนิ่งแตกต่างจากมนุษย์ต้นแบบก็คือพันธุกรรมเพิ่มเติมที่ได้จากแม่อุ้มบุญ ซึ่งจะเพิ่มพันธุกรรมแฝงอยู่ในมนุษย์โคลนนิ่ง ส่วนจิตใจก็อยู่ที่อนุสัยที่สั่งสมไว้ในอดีต สิ่งแวดล้อม และการอบรมสั่งสอนในปัจจุบัน

## 5. สรุป

การโคลนนิ่งมนุษย์เป็นกรรมวิธีให้กำเนิดชีวิตใหม่ โดยอาศัยเชื้อพันธุกรรมมาจากมนุษย์ต้นแบบ ซึ่งสามารถกำหนดรูปลักษณ์ได้เหมือนต้นแบบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายหลักธรรมชาติและจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งเป็นที่วิพากษ์กันอย่างกว้างขวาง มีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่คัดค้าน ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีการยืนยันอย่างเป็นทางการว่าสามารถสร้างมนุษย์โคลนนิ่งได้ก็ตาม แต่การที่สามารถโคลนนิ่งสัตว์ได้หลายชนิดก็เชื่อว่าจะสามารถนำมาใช้โคลนนิ่งมนุษย์ได้ ซึ่งอาจมีการลักลอบทดลองโคลนนิ่งมนุษย์ไปแล้ว ถ้าหากว่าการโคลนนิ่งเกิดขึ้นกับมนุษย์จริง สภาพความเป็นมนุษย์โคลนนิ่งจะเป็นอย่างไร

พระพุทธศาสนาเห็นว่าการกำเนิดของสัตว์มีทั้งสายพันธุ์ที่เกิดจากครรภ์ เกิดจากไข่ เกิดจากเถาโคลและเกิดแบบผุดขึ้นเหมือนพวกโอปาติกะ โดยทั่วไปแล้วเข้าใจกันว่ามนุษย์เกิดจากครรภ์ แต่ก่อนที่จะฝังตัวอยู่ในครรภ์ (พระพุทธศาสนาเรียกว่าแดนเกิด) ย่อมมาจากเชื้อของผู้ให้กำเนิด (พ่อ) ซึ่งมีสภาพเป็นเมือกซึ่งเป็นสารพันธุกรรมจากพ่อก่อน เมื่อผสมกับไข่ของแม่แล้วจึงพัฒนาการมาเป็นเหมือนลำไส้เนื้อและจับกันเป็นกลุ่มก้อน ตกเป็นปัญจสาขา และพัฒนาการจนเจริญเติบโตในครรภ์จนถึงวันคลอด ส่วนมนุษย์โคลนนิ่งใช้สารพันธุกรรมจากส่วนที่มีลักษณะเป็นเมือกของมนุษย์ต้นแบบผ่านกระบวนการโคลนนิ่ง ก็จะได้ผลออกมาเหมือนมนุษย์ต้นแบบในทางกายภาพ ซึ่งไม่ใช่การสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ แต่อาศัยการเลียนแบบการเกิดตามธรรมชาติ โดยการคัดเลือกสายพันธุ์และกำหนดคุณลักษณะล่วงหน้าจนถึงการสร้างตัวอ่อนได้ หลังจากนั้นก็นำไปฝังในผนังมดลูกและให้เจริญเติบโตในครรภ์ ซึ่งเป็นกระบวนการเหมือนมนุษย์ทั่วไป โดยมนุษย์โคลนนิ่งก็จะประกอบด้วยร่างกายและจิตใจเหมือนมนุษย์ทั่วไป สามารถมีชีวิตและพัฒนาการได้โดยลักษณะเด่นคือการที่มนุษย์สามารถคัดเลือกสายพันธุ์ได้ตามต้องการ การโคลนนิ่งก็เป็นเพียงเทคโนโลยีการสร้างชีวิตแบบใหม่ได้เพียงร่างกาย แต่ก็ยังเป็น คนละส่วนกับต้นแบบ

ส่วนจิตใจโคลนนิ่งไม่ได้ ขึ้นอยู่กับอนุสัยของแต่ละคน การเลี้ยงดูอบรม การอบรมบ่มนิสัย และสิ่งแวดล้อมที่การอบรมสั่งสอน

ส่วนสภาพความเป็นมนุษย์ของมนุษย์โคลนนิ่งก็จะมีสภาพทางกายภาพที่เหมือนกับมนุษย์ทั่วไป ประกอบด้วยชั้น 5 แต่จะมีลักษณะเด่นเหมือนมนุษย์พันธุ์กรรมต้นแบบ แต่ความเป็นมนุษย์ไม่ใช่เฉพาะสภาพทางกายภาพเท่านั้น แต่มนุษย์จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจสูง มีเหตุมีผล รู้จักแยะแยะดีชั่ว กระทำในสิ่งที่ดีและมีประโยชน์เกื้อกูลต่อโลก มีการปฏิบัติตามศีล 5 เป็นพื้นฐาน พระพุทธศาสนาจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับแหล่งที่มา แต่ให้ความสำคัญกับที่ไปว่าจะไปสู่สุคติหรือทุกข์ เพราะมนุษย์ไม่ใช่เป็นคนชั่วเพราะชาติหรือโคตร มนุษย์ไม่ใช่เป็นคนดีเพราะชาติหรือโคตร มนุษย์จะเป็นคนชั่วหรือเป็นคนดี เพราะกรรมของตน (การกระทำ) จึงมีคนจำนวนมากที่แตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ชนชั้น วรรณะ แตกต่างความเชื่อ เข้ามาบวชและนับถือพระพุทธศาสนา ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็มนุษย์ที่มาจากโคลนนิ่งก็สามารถพัฒนาทั้งทางกายภาพ วาจา และจิตใจได้

### เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทย. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.
- ไชย ณ พล. **ธรรมชาติแห่งสรรพสิ่ง.** กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย, ม.ป.พ.
- ดวงเดือน บาร์มีธรรม. **อภิธรรมในชีวิตประจำวัน.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา, 2534.
- นำชัย ชีววรรณ. **สเต็มเซลล์.** กรุงเทพมหานคร: สารคดี, 2551.
- บรรจบ บรรณรุจิ. **จิต มโน วิญญาณ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:ธรรมสภา, 2537.
- บุญย์ นิลเกษ. **มหัศจรรย์ความเป็นจริงของชีวิต.** กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง, 2552.
- ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. **สเต็มเซลล์ ดีเอ็นเอและชีวจริยธรรม.** กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2549.
- พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตโต) และคณะ. **พระพุทธศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2545.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). **วิธีบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร: หจก.ไทยรายวันการพิมพ์, 2552.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์.** พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, 2551.
- พระมหาอานวย โปราณภาณี. **สากลธรรม.** กรุงเทพมหานคร: สือตะวัน จำกัด, 2546.

- พระราชวรมนี (ประยูร ธมมจิตโต). **วิทยาศาสตร์ในพระคัมภีร์ของพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมิก จำกัด, 2540.
- พิน ดอกบัว. **แนวความคิดเกี่ยวกับสังสารวัฏ: การเวียนว่ายตายเกิดในพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์, 2543.
- ยงยุทธ์ วิริยาอุทธีกร. **พุทธศาสนากับจุดยืน**. กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ, ม.ป.พ.
- ยงยุทธ์ ยุทธวงศ์และศุภชัย หล่อโลหการ. **โคลนนิ่ง เทคโนโลยีสะท้านโลก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2547.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- วิเชียร ชาบุตรบุญทริก. **พุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2535.
- ศุภวรรณ พิพัฒน์พรณวงศ์ กรีน. **ไอน์สไตน์ถามพระพุทธเจ้าตอบ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2549.
- สัญญา สะสอง. **ความจริงของชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 5. เชียงใหม่: เวียงบัวการพิมพ์, 2552.
- สิทธิ บุตรอินทร์. **มนุษยนิยม**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์, 2532.
- เมตตาณนโท ภิกขุ. **โคลนนิ่งมนุษย์ผิดจริยธรรม?** ในวารสารชมรมจริยธรรมการวิจัยในคนในประเทศไทย. ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 2546.
- Anny, **โคลนนิ่ง คืออะไร?**, [ออนไลน์] [http://a-nn-y.blogspot.com/2009/04/blog-post\\_21.html](http://a-nn-y.blogspot.com/2009/04/blog-post_21.html) [สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2561].